

ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล
เรื่อง หลักการและแนวปฏิบัติในการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการจัดการเรียนการสอน
ของมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐
อธิการบดีจึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ถูกออกแบบและพัฒนาให้เครื่องจักร
หรือระบบคอมพิวเตอร์มีความชาญฉลาด สามารถคิด คำนวณ วิเคราะห์ เรียนรู้และตัดสินใจ โดยมีความสามารถเสมือน
หรือมากกว่ามนุษย์ สามารถเรียนรู้ พัฒนา และปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของปัญญาประดิษฐ์ได้
เช่น การจดจำคำพูด การแปลภาษา แชนทบอท การโต้ตอบอัตโนมัติ ระบบอัตโนมัติที่ใช้หุ่นยนต์ทำงาน ฯลฯ

ข้อ ๒ มหาวิทยาลัยมหิดลสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์
ในการเรียนการสอน โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล รวมถึงการทำงานต่าง ๆ ให้เหมาะสม
กับการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์และถูกหลักจริยธรรมทางวิชาการ บนพื้นฐานความรู้
ความเข้าใจและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตามหลักการดังนี้

๒.๑ สนับสนุนให้มีระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านการศึกษาด้วยเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์
หรือนำเข้าข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในกรอบจริยธรรม รวมถึงกฎหมาย ข้อบังคับ และประกาศ เกี่ยวกับการคุ้มครอง
ข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๒ สนับสนุนให้อาจารย์ปรับใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการจัดกิจกรรมด้านการสอน
และการประเมินผลเพื่อการพัฒนาการสอนอย่างสร้างสรรค์

๒.๓ สนับสนุนให้นักศึกษาปรับใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนรู้และเลือกใช้
ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์มาใช้อย่างสร้างสรรค์

๒.๔ สนับสนุนการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์บนพื้นฐานความถูกต้องตามหลักจริยธรรม
ทางวิชาการ

ข้อ ๓ การนำเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติ
ดังนี้

๓.๑ การใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารการศึกษา

๓.๑.๑ การนำเข้าข้อมูลส่วนบุคคลด้วยเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ เพื่อการพัฒนา
ระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านการศึกษา ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนงานและมหาวิทยาลัย ควรพิจารณา
เฉพาะข้อมูลที่จำเป็น และระมัดระวังถึงสิทธิส่วนบุคคลของทั้งผู้สอน ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยได้รับ
อนุญาตจากเจ้าของข้อมูลก่อนนำมาใช้ และต้องจัดให้มีระบบในการจัดการคำขออนุญาต เช่น การขอเพิกถอนการ
อนุญาต เป็นต้น ทั้งนี้ การขออนุญาตอาจได้รับการยกเว้นหากเป็นการนำเข้าข้อมูลส่วนบุคคลตามข้อยกเว้น

เกี่ยวกับการขออนุญาตเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๓.๑.๒ ควรมีการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดอบรม เครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และช่องทางเข้าใช้งานเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

๓.๒ การใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการสอนและการประเมินผล

๓.๒.๑ ผู้สอนควรมีการพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ ให้มีความรู้ความเข้าใจถึงคุณสมบัติและข้อจำกัดของเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ เพื่อให้สามารถออกแบบกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลที่เหมาะสมกับเครื่องมือที่เลือกใช้ได้

๓.๒.๒ ผู้สอนควรกำหนดวิธีการสอนและการประเมินที่ระบุถึงการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในประมวลรายวิชาให้ชัดเจน พร้อมทั้งอธิบายให้ผู้เรียนทราบถึงขอบเขตและแนวทางอย่างชัดเจน

๓.๒.๓ ผู้สอนควรเลือกใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ให้เหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล เช่น หากออกแบบกิจกรรมให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง อาจเลือกใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ เพื่อแบ่งเบาภาระอาจารย์ในการแนะนำความรู้ให้นักศึกษารายบุคคล ตรวจสอบผลงานนักศึกษาหรือติดตามพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความแตกต่างของนักศึกษาแต่ละคน

๓.๒.๔ ผู้สอนควรมุ่งเน้นการสอนด้านทักษะสังคม การสื่อสาร การคิดเชิงวิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ ควบคู่กับการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ และบรรจุในแผนการสอนให้ชัดเจน

๓.๒.๕ ผู้สอนควรปรับวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสม และมีกระบวนการในการตรวจสอบวิธีการได้มาซึ่งผลงานของนักศึกษาร่วมด้วย เพื่อให้สะท้อนถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดผลจริง

๓.๒.๖ การใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการสร้างแบบทดสอบสำหรับการประเมินผล การเรียนรู้ ผู้สอนควรส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษา โดยจัดเตรียมคำถามหรือการมอบหมายงานปฏิบัติ ที่จะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน เป็นต้น

๓.๓ การใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๓.๓.๑ ผู้สอนควรมีการพัฒนาทักษะนักศึกษาให้มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประโยชน์และตระหนักรู้ ถึงผลกระทบของการใช้งานเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงทักษะในการใช้งานและทำงานร่วมกับเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

๓.๓.๒ ผู้สอนควรอนุญาตให้นักศึกษานำเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการเรียนแต่ละหลักสูตร

๓.๓.๓ ผู้สอนควรแนะนำให้นักศึกษาสรางสมดุลระหว่างการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์กับแหล่งข้อมูลและวิธีการเรียนรู้อื่น ๆ ควรเลือกใช้หรือเสริมข้อมูลและเนื้อหาความรู้ ด้วยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ของตนเอง ประกอบกับการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์

๓.๓.๔ นักศึกษาสามารถใช้ข้อมูลที่ได้ผลลัพธ์ทั้งตัวหนังสือ เสียง ภาพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน การทำงาน การสอบ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ตอบสนองต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม

๓.๓.๕ นักศึกษาควรมีวิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของเนื้อหาข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ก่อนนำไปใช้ประโยชน์ทางการเรียน

๓.๓.๖ นักศึกษาควรมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากเครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ ทั้งรูปแบบการศึกษาด้วยตนเองและการเรียนรู้เป็นกลุ่ม

๓.๓.๗ นักศึกษาควรอ้างอิงและระบุให้ชัดเจนถึงขอบเขตการใช้งานข้อมูลใด ๆ ที่ได้มาจากการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนว่าเนื้อหานั้นเขียนโดยผู้เรียนหรือสร้าง

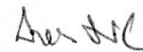
โดยใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ ทั้งนี้ การปกปิดข้อมูลการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ถือเป็นการละเมิดหลักจริยธรรมซึ่งอาจถูกลงโทษตามระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องได้

ข้อ ๔ ส่วนงานอาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือทางปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการเรียนการสอนของส่วนงาน นอกเหนือจากที่กำหนดตามประกาศนี้ได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ โดยจัดทำเป็นประกาศของส่วนงาน และแจ้งมหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ และถือเป็นที่สุด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล